

Title: Українські патенти та міжнародний захист: практичний путівник для бізнесу → 4В.ua

Description: Як український патент може стати основою для виходу на міжнародний ринок? Розбираємо національні та міжнародні механізми захисту інновацій і стратегію патентування за кордоном.

1. Міжнародне патентування для українського бізнесу: від заявки в Україні до захисту за кордоном

2. Як захистити винахід за кордоном: український патент, РСТ та європейська заявка

Під час масштабування компанії інтелектуальна власність стає ключовим нематеріальним активом. Без належного оформлення прав будь-яка інновація може бути легально запозичена конкурентами в юрисдикціях, де захист не було оформлено вчасно.

У 2024 році в усьому світі [було подано](#) близько 3,7 млн патентних заявок. Цифра величезна й відображає, наскільки активно компанії захищають свої розробки.

Для українських стартапів раціональним способом ініціювати процес патентування є **реєстрація винаходу в Україні**. Навіть якщо комерційну діяльність планується здійснювати у США або країнах ЄС, українська заявка дає змогу закріпити за собою право на технологію з мінімальними витратами на старті.

Національні та міжнародні патенти: як український патент допомагає вийти на глобальний ринок

Національний патент України діє лише на території країни. Його головне призначення — надання власникові **виключних майнових прав** на технічне рішення, описане в незалежних пунктах формули. Це надає законне право:

- забороняти використання вашого винаходу будь-якій особі, яка використовує всі ознаки вашої формули;
- укладати повноважні ліцензійні договори.

По суті, патент дозволяє надавати офіційні дозволи на використання технології іншим особам.

З моменту створення та оприлюднення об'єкта є 1 рік для подання заявки на реєстрацію патенту. Якщо цього не зробити, він стає загальнодоступним і не підлягає патентуванню.

Подання заявки в Україні закріплює право пріоритету. Це означає, що протягом 12 місяців від дати подання можна подати заявки на патентування того ж об'єкта в інших юрисдикціях зі збереженням пріоритету перед конкурентами.

Якщо протягом цього строку заявки не подані, надалі патентування стає неможливим як для заявника, так і для інших осіб. Водночас заявник втрачає можливість обмежувати використання об'єкта за межами України.

Важливо! Така жорстка перевірка на новизну на етапі реєстрації характерна для патентів на винахід. У випадку з корисними моделями кваліфікаційна експертиза новизни проводиться рідко – вони часто реєструються «за замовчуванням». Однак видача патенту на неоригінальне (у сукупності ознак) рішення згодом може бути оскаржена в суді.

Таким чином, локальна заявка стає базою для подальшої міжнародної патентної процедури.

Особливості українського патентування: доступність і стартова оцінка інноваційності

В Україні зручно перевірити, чи можливо отримати патент на розробку. При чому з відносно невеликими витратами, адже місцеві державні збори суттєво нижчі, ніж у західних юрисдикціях.

Для цього підприємці можуть пройти формальну експертизу та отримати висновок кваліфікаційної експертизи щодо відповідності умовам

патентоспроможності. Це дає змогу на ранньому етапі оцінити комерційний потенціал винаходу. Варто зазначити, що в Україні такий висновок видається лише для винаходів, але не для корисних моделей.

Загалом **правова охорона технологій** через українське відомство надає низку практичних переваг:

- Можливість під час експертизи скоригувати формулу винаходу за запитом експерта відомства, якщо вона викладена неналежним чином.
- Офіційне підтвердження статусу розробки для переговорів із партнерами або представниками грантових фондів.
- Перевірка ринкових гіпотез протягом року пріоритету.

Термін розгляду повноцінного винаходу в Україні становить близько 22–24 місяців, якщо обійдеться без запитів формальної експертизи та попередніх відмов кваліфікаційної експертизи.

Сам факт наявності поданої заявки важливий для фіксації пріоритету, однак ще не дозволяє забороняти використання технічного рішення третім особам до моменту видачі патенту.

Юридичний захист: як український патент використовується як база для захисту прав за кордоном

Український патент діє виключно на території України. Однак якщо **патентна стратегія для стартапу** передбачає міжнародну експансію, важливо забезпечити захист прав на інтелектуальну власність і в інших країнах (звернувшись до міжнародних процедур патентування). У таких ситуаціях українська заявка слугує відправною точкою: фіксує дату подання та зберігає за заявником пріоритет.

Важливо! Без реєстрації за кордоном український патент не захищає винахід або корисну модель від використання іншими особами **в інших країнах**.

Міжнародні інструменти захисту розробок

Для ефективного управління правами підприємці використовують такі механізми:

1. **Система РСТ (міжнародна фаза).** Оптимальна, якщо в планах вихід максимум на 158 ринків, але бюджет на сплату зборів у кожній із них ще не сформований.

Система не передбачає видачу так званого «всесвітнього патенту» (такого не існує). РСТ – це лише уніфікована **міжнародна патентна процедура**, що спрощує подання в різні країни. Завдяки їй заявник має до 30 місяців фори для пошуку інвесторів або аналізу ринків.

Статистика підтверджує затребуваність цього інструменту. За даними Всесвітньої організація інтелектуальної власності, у 2024 році було подано 273 900 міжнародних заявок саме за процедурою РСТ, що на 0,5% більше, ніж роком раніше. Лідерами є Китай (70 160), США (54 087) та Японія (48 397).

2. **Регіональні системи (наприклад, ЕРО).** Відповідно до Європейської патентної конвенції, схвалення заявки в ЕРО ще не надає автоматичного захисту по всій Європі. Щоб патент набув чинності, його потрібно валідувати (активувати) в обраних країнах.

Нині це можна зробити двома шляхами: отримати Унітарний патент, що діє одночасно у 18 країнах ЄС, або валідизувати його в кожній окремій країні індивідуально (що складніше й потребує перекладів документів на національні мови).

3. **Національна подача безпосередньо в конкретній країні.** Найшвидший шлях, якщо **міжнародна охорона винаходів** потрібна не в усьому світі, а лише на ключових ринках. Документи подаються безпосередньо до відповідного органу, минаючи проміжні міжнародні етапи.

Так, у США таким органом є Відомство з патентів і товарних знаків США (USPTO), у Канаді – Канадське відомство з інтелектуальної власності (CIPPO), у Китаї – Національне управління інтелектуальної власності КНР (CNIPA) тощо.

Така національна заявка, як і українська, може стати первинною (базовою) для подальших подань в інших країнах у межах конвенційного пріоритету або для подання міжнародної заявки за системою РСТ.

Для кращого розуміння узагальнимо основні типи патентного захисту в таблиці:

Тип захисту	Сфера дії	Доступні вигоди для бізнесу	Режим застосування
Національний патент	Україна	Фіксація дати пріоритету, захист на території України.	Для первинного подання, щоб закріпити права на винахід у конкретній країні.
РСТ, Patent Cooperation Treaty (міжнародна заявка)	158 Договірних Держав	Можливість відтермінувати етап реєстрації до 30 місяців.	У разі необхідності продовжити терміни для пошуку інвесторів, тестування ринку чи продукту.
Європейський патент	Країни-учасниці ЕПО (Європейської патентної організації)	Менші витрати порівняно з окремою реєстрацією в кожній країні.	Якщо мета – отримати єдину реєстрацію, що охоплює 18 країн.
Локальний патент	Конкретно обрана країна	Максимально швидке отримання охорони в одній країні.	Якщо ринок збуту обмежений 1–2 країнами (наприклад, США або Китаєм).

Як видно з порівняння, вибір методу залежить від того, наскільки швидко вам потрібно вийти на конкретний ринок і який бюджет ви готові виділити на юристів та збори.

<ЗАМОВИТИ КОНСУЛЬТАЦІЮ>

Типові помилки підприємців під час виходу на міжнародний ринок

Навіть за наявності геніального винаходу процедурні прорахунки здатні зробити його вразливим.

На практиці ми часто бачимо ситуації, коли **комерціалізація патенту** стає неможливою через дії самого винахідника ще до подання документів. Найбільш критичні помилки включають:

1. Публічне розголошення до видачі хоча б первинного патенту.

Будь-яка демонстрація прототипу на конференції, допис у соціальних мережах або старт продажів до подання заявки знищує «новизну» винаходу. Тому в ідеалі публічного розголошення взагалі не слід допускати, поки в усіх ключових юрисдикціях не видано патенти.

2. Відтермінування міжнародного подання. Очікування комерційних успіхів понад рік із моменту українського подання призводить до втрати конвенційного пріоритету (тобто пріоритету, який встановлюється датою подання першої заявки в державі-учасниці Паризької конвенції). У результаті ваша [заявка РСТ](#) розглядатиметься за фактичною датою подання, а не «заднім числом».

Якщо протягом цього року ви самі продавали товар або хтось інший опублікував схожу ідею, ці факти будуть використані проти вас як «протиставлені матеріали». Захистити технологію за кордоном стане неможливо.

3. Відсутність попереднього патентного пошуку. Хоча такий пошук не дає стовідсоткових гарантій у практичному сенсі (через те, що нові заявки подаються щодня і публікуються із затримкою), він надзвичайно важливий для оцінки шансів. Де-факто, якщо наступного дня після звіту хтось подасть аналогічну заявку, ви про це не дізнаєтеся.

Однак пошук на патентну новизну необхідний, щоб переконатися, що рішення є новим на поточний момент і чи доцільно взагалі витратити ресурси на подання заявки. **Юристи 4В проводять такі**

пошуки для клієнтів, щоб допомогти оцінити реальні шанси на успіх і уникнути непотрібних витрат.

<ЗАЛИШИТИ ЗАЯВКУ>

4. **Некоректне складання формули винаходу.** Помилкою є спроба отримати якомога більше прав шляхом зазначення найбільш загальних ознак. Надмірно широка формула – прямий шлях до відмови, оскільки вона не пройде експертизу у відомстві.

Насправді ознаки повинні зазначатися настільки конкретно, наскільки це необхідно для розв'язання технічного завдання та отримання заявленого результату. Більшість патентних заявок сьогодні складаються за методикою заміни одного несуттєвого елемента, оскільки технічні рішення вдосконалюються, і цей процес неможливо заборонити.

Наша команда має глибоку експертизу у складанні формул винаходів. Якщо потребуєте професійної допомоги, залиште заявку. Ми супроводжуємо весь процес, щоб захистити ваше рішення і мінімізувати ризики відмови.

<ЗАЛИШИТИ ЗАЯВКУ>

5. **Неправильне визначення географії патентного захисту.** Хибною є думка про те, що технологію копіюють у тих країнах, де на неї отримано патент, але діє слабка система примусового виконання (enforcement). Насправді локальне копіювання здебільшого відбувається в тих країнах, де патент не видано, але про технічне рішення вже знають із загальнодоступних патентних баз.

Тому кожен потенційний для вас ринок, у якому ваш патент не зареєстрований, може зіграти проти вас. Патент можуть отримати замість вас і закрити для вас цей ринок, або на ньому з'явиться конкуренція, яка продаватиме ваш винахід, а ви нічого не зможете зробити.

Щоб технологія була реально захищена, одного лише свідоцтва недостатньо. Потрібно оформити право власності так, щоб конкуренти не змогли оскаржити його в суді або анулювати. І найкраще подумати про це ще на старті – перед поданням заявки.

В іншому разі патент буде дуже складно або навіть неможливо продати чи передати в користування. Адже жоден інвестор не вкладатиме кошти в проєкт, якщо набуття ним ексклюзивних прав не гарантоване беззаперечно.

Як 4В допомагає вибудувати стратегію міжнародного захисту

Для підприємця патент – це радше інструмент масштабування, ніж самоціль. Тому **стратегія глобального патентування**, розроблена командою 4В, завжди починається з аналізу бізнес-цілей: де ви продаватимете, хто ваші конкуренти та який бюджет є оптимальним зараз.

Ми беремо на себе весь цикл робіт і супроводжуємо клієнта на кожному етапі:

- ★ Проведення патентного пошуку для оцінки шансів на реєстрацію.
- ★ Пошук шляхів обходу ознак технічних рішень у разі несприятливих результатів пошуку.
- ★ Збір і перевірка документів для подання заявки на реєстрацію.
- ★ Безпосереднє подання заявки та відстеження її статусу.
- ★ Супровід переходу на міжнародну фазу РСТ.
- ★ Представництво інтересів в іноземних патентних відомствах через мережу партнерів.
- ★ Консультування щодо захисту прав у разі виявлення копіювання на маркетплейсах (Amazon, eBay, Etsy, Walmart, Allegro, Shopify).

Запишіться на безкоштовну консультацію до досвідченого профільного юриста просто зараз! З нами вийти на закордонні ринки простіше й безпечніше.

<ОТРИМАТИ КОНСУЛЬТАЦІЮ>

FAQ

Чи діє український патент за межами України?

Ні. Патентна охорона завжди обмежена територією країни, яка видала документ. Український документ захищає вас лише в Україні, але він надає право зайняти чергу (**пріоритет подачі заявки**) на реєстрацію в інших країнах протягом року.

Протягом якого строку можна подати міжнародну заявку?

Якщо ви хочете зберегти дату пріоритету за українською заявкою, у вас є 12 місяців для подання міжнародної заявки за системою РСТ або безпосередньо до патентних відомств інших країн. Після спливу цього строку право пріоритету втрачається, а тому **захист розробок за кордоном** стає практично неможливим.

Навіщо починати з українського подання?

Це найбільш економічно вигідний спосіб офіційно зафіксувати свої права та отримати звіт про новизну від експертів. Варто врахувати, що звіт відомства в Україні надходить наприкінці експертизи – на 18–20 місяці. Для стартапу це можливість за невеликі кошти отримати юридичну базу для переговорів з інвесторами та час на підготовку до дорогого міжнародного етапу.

Що обрати: РСТ чи пряме подання до ЄС/США?

Усе залежить від кількості цільових ринків збуту. Якщо географія продажів широка або поки що не визначена, варто обрати РСТ. Це надасть вам додаткові 1,5 року відстрочки для ухвалення рішення та розподілу бюджету перед основними витратами на національні фази. В інших випадках краще обирати пряме подання.

Чи можна використовувати патент для залучення інвестицій?

Так, наявність патентного портфеля суттєво підвищує капіталізацію компанії. Для інвестора це підтвердження унікальності технології та гарантія того, що її не скопіюють невдовзі після виходу продукту на ринок. Крім того, патент часто є обов'язковою умовою для венчурних фондів.

Украинские патенты и международная защита: Ваш путеводитель Выход на зарубежные рынки для технологического бизнеса всегда сопряжен с риском копирования продукта. Если компания планирует масштабирование, интеллектуальная собственность становится ключевым нематериальным активом. Без надлежащего оформления прав любая инновация может быть легально заимствована конкурентами в юрисдикциях, где защита не была оформлена вовремя. В 2024 году по всему миру было подано около 3,7 млн патентных заявок. Цифра огромна и отражает, насколько активно компании защищают свои разработки. Для местных стартапов рациональным способом инициировать процесс патентирования является регистрация изобретения в Украине. Даже если коммерческая деятельность планируется в США или странах ЕС, украинская заявка позволяет закрепить за собой право на технологию с минимальными затратами на старте. Национальные и международные патенты: как украинский патент помогает выйти на глобальный рынок Национальный патент Украины действует только на территории страны, и главное его назначение – зафиксировать дату первой подачи заявки. После этого, согласно нормам Парижской конвенции по охране промышленной собственности, у заявителя есть ровно год (например, с 17 февраля текущего года до 17 февраля следующего) на оформление аналогичных прав в любой другой стране-участнице союза. В течение этого года приоритет подачи заявки сохраняется за ним. То есть любые похожие разработки, поданные позже украинской даты в Германии или Словакии, будут отклонены из-за отсутствия новизны. Таким образом, локальная заявка становится базой для последующей международной патентной процедуры. Тип защиты Область действия Доступные выгоды для бизнеса Режим применения Национальный патент Украина Фиксация даты приоритета, защита локального производства. Если цель – первичная подача для закрепления прав. PCT, Patent Cooperation Treaty (международная заявка) 158 договаривающихся государств Резервирование права выхода в ключевые рынки, отсрочка по расходам до 30 месяцев, отчет о патентоспособности При поиска инвестиций или тестировании

Количество слов: 1759/2000

Обнаружение нового контента

Оценка качества контента

100%

Скорее всего
быть Написано человеком

Человеческий контент

100.00%

ИИ письменный контент

0.00%

Пройти обнаружение AI

обнаружить ИИ-картинку

Пожалуйста, оцените свой опыт

Украинские патенты и международная защита: ваш путеводитель При масштабировании компании интеллектуальная собственность становится ключевым нематериальным активом. Без надлежащего оформления прав любая инновация может быть легально заимствована конкурентами в юрисдикциях, где защита не была оформлена вовремя. В 2024 году по всему миру было подано около 3,7 млн патентных заявок. Цифра огромна и отражает, насколько активно компании защищают свои разработки. Для местных стартапов рациональным способом инициировать процесс патентования является регистрация изобретения в Украине. Даже если коммерческая деятельность планируется в США или странах ЕС, украинская заявка позволяет закрепить за собой право на технологию с минимальными затратами на старте. Национальные и международные патенты: как украинский патент помогает выйти на глобальный рынок Национальный патент Украины действует только на территории страны. Его главное назначение – фиксирование даты первой подачи заявки. После этого, согласно нормам Парижской конвенции по охране промышленной собственности, у заявителя есть ровно год (например, с 17 февраля текущего года до 17 февраля следующего) на оформление аналогичных прав в любой другой стране-участнице. В течение этого года приоритет подачи заявки сохраняется за ним. То есть любые похожие разработки, поданные позже украинской даты в Германии или Словакии, будут отклонены из-за отсутствия новизны. Таким образом, локальная заявка становится базой для последующей международной патентной процедуры. Тип защиты Область действия Доступные выгоды для бизнеса Режим применения Национальный патент Украина Фиксация даты приоритета, защита локального производства. Если цель – первичная подача для закрепления прав. PCT

0%

No AI Content Found

Contains

Words

AI Text

0

Human Text

1704

Sensitivity Level

2/3

See what a [full report looks like](#)

Our AI logics are built for what comes next. See how they responds when content is flagged.

Отчёт проверки уникальности

Language: Russian

Text length: 19187 characters

Uniqueness: 96.4%

Exact matches: 2

Near-duplicates: 4

Таблица совпадений

#	Type	Match length (chars)	Fragment (до 200 символов)
1	Exact	132	Патентная охрана всегда ограничена территорией страны, выдавшей документ. Укра
2	Exact	118	Если хотите сохранить дату приоритета по украинской заявке, у вас есть 12 месяцев
3	Near	164	Система не предусматривает выдачу так называемого всемирного патента (такого н

Показати 25 записів

Пошук:

#	Слово	Кількість	Релевантність	% в ядрі
1	патент	23	3.54	2.1%
2	страна	22	3.39	2%
3	международный	21	3.24	1.9%
4	заявка	19	2.93	1.7%